

Rzeczpospolita Polska

Urząd Komunikacji Elektronicznej

Porównanie nasycenia rynku usługami telefonii ruchomej w Polsce

Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej

Warszawa, czerwiec 2016 r.

Spis treści

1. Cel i zakres analizy	2
2. Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej – dane zbierane na potrzeby sprawozdawczości.....	2
2.1. Metoda analizy	2
2.2. Liczba abonentów oraz nasycenie rynku usługami	3
3. Komisja Europejska – Digital Agenda Scoreboard.....	4
3.1. Metoda analizy	4
3.2. Liczba abonentów oraz nasycenie rynku usługami	5
4. Analysys Mason	6
4.1. Metoda analizy	6
4.2. Liczba abonentów oraz nasycenie rynku usługami	6
5. Główny Urząd Statystyczny	7
5.1. Metoda analizy	7
5.2. Liczba abonentów oraz nasycenie rynku usługami	7
6. Urząd Komunikacji Elektronicznej – czerwiec 2016 r.....	8
6.1. Metoda analizy	8
6.2. Liczba abonentów oraz nasycenie rynku usługami	9
7. Podsumowanie	10
8. Spis wykresów	12

1. Cel i zakres analizy

Celem niniejszego opracowania jest prezentacja danych dotyczących liczby kart SIM i wyliczonego na ich podstawie wskaźnika nasycenia usługami telefonii ruchomej w zależności od metodologii ich zbierania i przetwarzania. Przedstawiona została zarówno ogólna liczba kart SIM, jak również udział w niej kart pre-paid i post-paid. Pokazana została także liczba aktywnych kart przedpłaconych, czyli kart, za pośrednictwem których w ostatnich 3 miesiącach 2015 r. wykonano/odebrano połączenie telefoniczne, wysłano/skutecznie odebrano SMS/MMS lub skorzystano z transmisji danych.

Analiza dokonana została na podstawie pięciu różnych źródeł danych:

- Corocznej sprawozdawczości Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej,
- Digital Agenda Scoreboard Komisji Europejskiej,
- Bazy firmy Analysys Mason,
- Opracowań Głównego Urzędu Statystycznego „Informacja o sytuacji społeczno-gospodarczej kraju” oraz „Łączność, wyniki działalności”,
- Danych przekazanych przez operatorów na żądanie Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej (UKE) w 2016 r.

Opracowanie obejmuje liczbę klientów telefonii ruchomej (bez rozróżnienia na technologię dostępową) korzystających z usług telekomunikacyjnych:

- pre-paid, tzw. usługi przedpłacone, gdzie płatność następuje przed świadczeniem usługi,
- post-paid, czyli usługi abonamentowe, gdzie płatność następuje po danym okresie rozliczeniowym (w tym mix¹).

2. Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej – dane zbierane na potrzeby sprawozdawczości

2.1. Metoda analizy

Przedsiębiorcy telekomunikacyjni, zgodnie z art. 7 ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. Prawo telekomunikacyjne², corocznie przekazują Prezesowi UKE sprawozdania z działalności telekomunikacyjnej. Wśród przekazywanych danych znajdują się między innymi informacje na temat liczby użytkowników telefonii ruchomej.

Zakres danych obejmuje: użytkowników usług przedpłaconych (pre-paid) i abonamentowych (post-paid). W ramach formularza „Usługi detaliczne świadczone użytkownikom końcowym w ruchomej publicznej sieci telekomunikacyjnej” zbierane są jedynie informacje dotyczące usług detalicznych. Operatorzy infrastrukturalni nie uwzględniają danych wynikających ze świadczenia usług na rzecz innych operatorów

¹ Usługi mix - usługi wiążące oferty abonamentowe z przedpłaconymi

² Dz. U. z 2014 r. poz. 243, z późn. zm

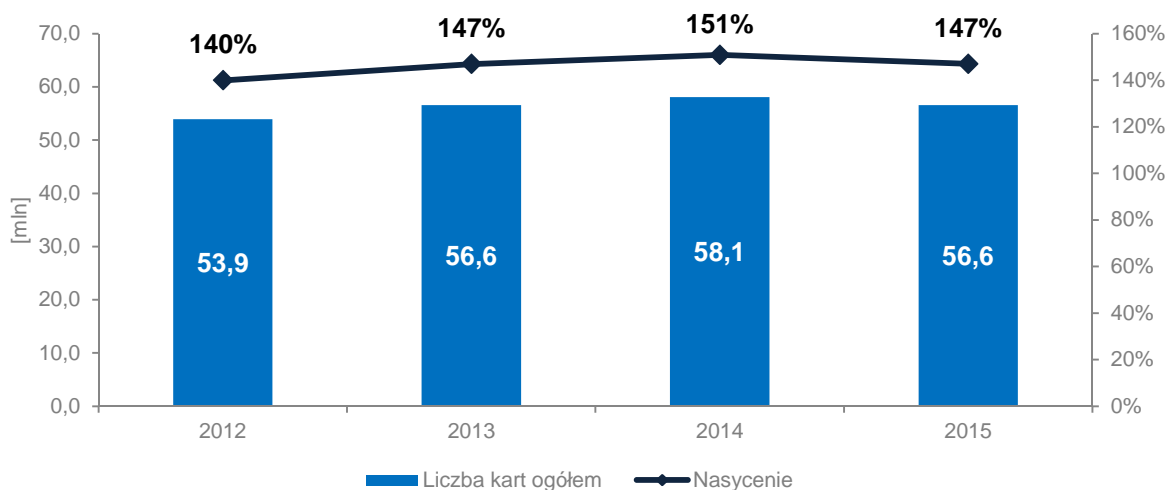
nieposiadających własnej infrastruktury telekomunikacyjnej (MVNO³), ponieważ ci ostatni przekazują dane dotyczące liczby ich abonentów oddzielnie, co również zostało uwzględnione w analizie.

Dane dotyczące usługi pre-paid obejmują swym zakresem wszystkie karty SIM występujące w bazach operatorów na koniec każdego roku.

2.2. Liczba abonentów oraz nasycenie rynku usługami

W 2015 r. podobna liczba użytkowników korzystała z usług pre-paid jak i post-paid. W sumie na rynku było dostępnych 56,6 mln kart SIM (wliczając w to karty M2M⁴). Nasycenie usługami telefonii ruchomej kształtowało się na poziomie 147%, czyli o blisko 4 pp. mniej niż w roku 2014.

Wykres 1. Nominalna liczba kart SIM oraz nasycenie rynku na podstawie danych ze sprawozdawczości

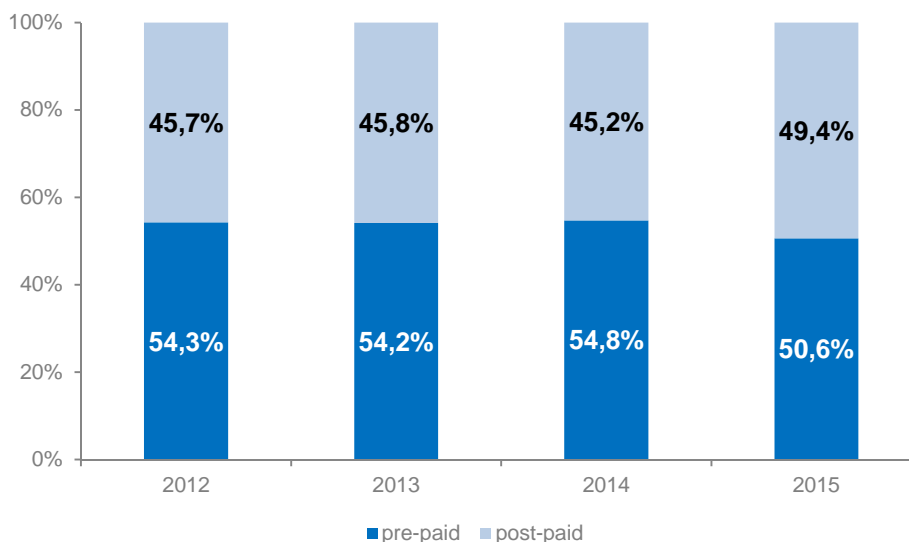

Źródło: UKE

³ ang. Mobile Virtual Network Operator- operator wirtualnej sieci ruchomej

⁴ ang. Machine to Machine

Wykres 2. Udział kart pre-paid i post-paid w ogólnej liczbie kart SIM

Źródło: UKE

3. Komisja Europejska – Digital Agenda Scoreboard

3.1. Metoda analizy

Komisja Europejska w ramach zbierania danych na potrzeby monitorowania realizacji celów Europejskiej Agendy Cyfrowej co roku gromadzi informacje na temat rynku telekomunikacyjnego. Wśród zebranych wskaźników znajdują się dane dotyczące m.in. Internetu, usług wiązanych, telefonii stacjonarnej, jak również telefonii ruchomej.

W zakresie telefonii ruchomej gromadzone są m. in. informacje dotyczące ilości kart SIM, w rozbiciu na usługi pre-paid i post-paid oraz karty M2M. W przypadku usług przedpłaconych uwzględniane są jedynie karty pre-paid, za pośrednictwem których na przestrzeni ostatnich 3 miesięcy roku wykonano/odebrano połączenie telefoniczne, wysłano SMS lub MMS lub też skorzystano z transmisji danych⁵. W przypadku usług abonamentowych brani pod uwagę są tylko ci użytkownicy, którzy mają ważną umowę z przedsiębiorcą telekomunikacyjnym⁶. Uwzględniani są abonenci zarówno operatorów MNO⁷, jak i MVNO bez względu na użytą technologię, którzy spełnili opisane powyżej warunki. W przypadku danych zbieranych w ramach Agendy Cyfrowej w ogólnej liczbie abonentów uwzględnione zostały również karty SIM data-only⁸.

⁵ Liczba aktywnych abonentów usług przedpłaconych oznacza liczbę abonentów, którzy w miesiącach lipiec, sierpień, wrzesień 2015 r. wykonali albo otrzymali połączenie, wysłali SMS lub MMS albo skorzystali z usług transmisji danych. Należy wykazać również karty SIM typu M2M

⁶ Liczba aktywnych klientów abonamentowych oznacza liczbę abonentów posiadających ważną umowę na dzień 1 października 2015 r. Należy wykazać również karty SIM typu M2M

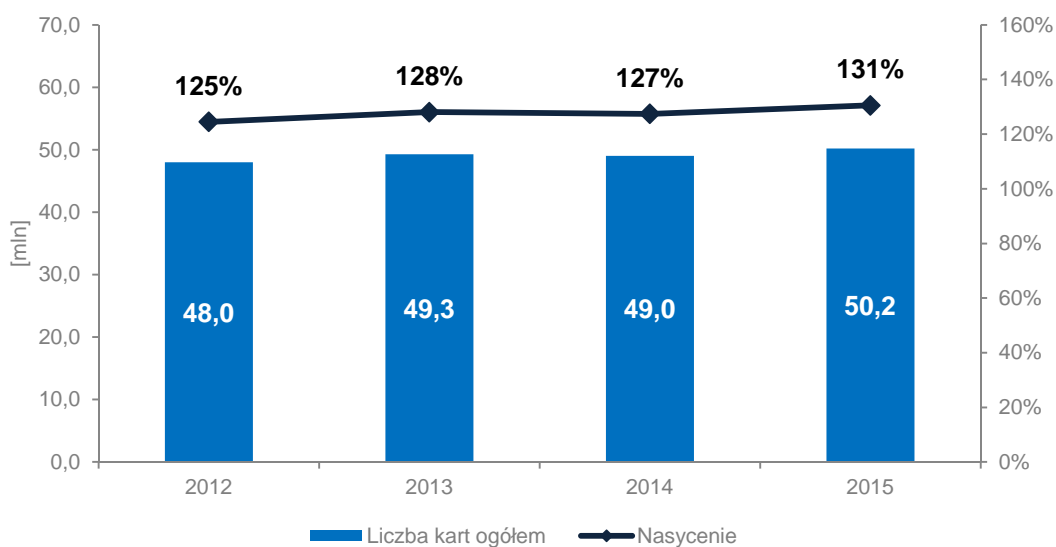
⁷ ang. Mobile Network Operator- operator infrastrukturalny

⁸ Karty SIM przeznaczone tylko do transmisji danych

3.2. Liczba abonentów oraz nasycenie rynku usługami

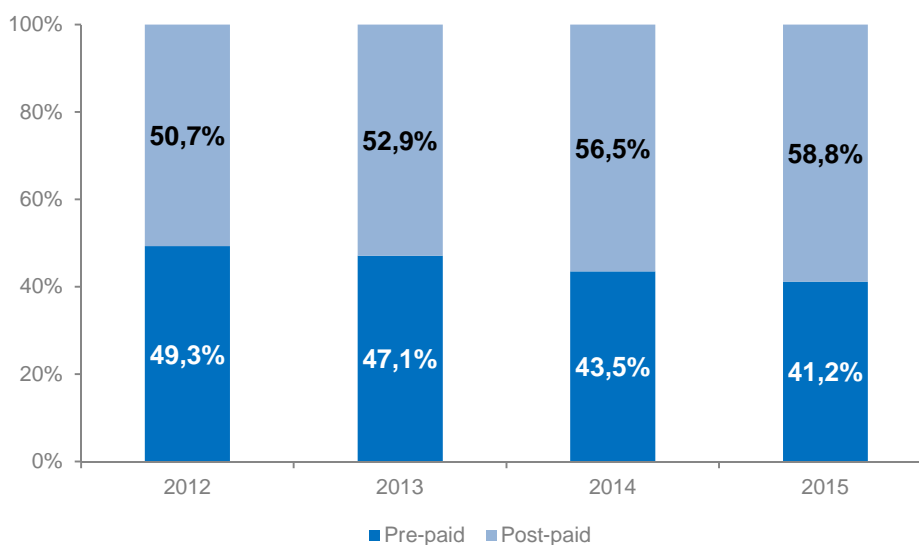
Według danych Komisji Europejskiej w 2015 r. większość kart SIM na polskim rynku stanowiły karty post-paid (29,5 mln). Z kolei z usług pre-paid korzystało 20,7 mln użytkowników. W sumie na rynku było dostępnych ponad 50,2 mln kart SIM (wliczając w to karty M2M). Nasycenie usługami ogółem kształtowało się na poziomie 131%.

Wykres 3. Nominalna ilość kart SIM oraz nasycenie rynku na podstawie danych z Europejskiej Agencji Cyfrowej

Źródło: UKE na podstawie Digital Agenda Scoreboard

Wykres 4. Udział kart pre-paid i post-paid w ogólnej liczbie kart SIM

Źródło: UKE na podstawie Digital Agenda Scoreboard

4. Analysys Mason

4.1. Metoda analizy

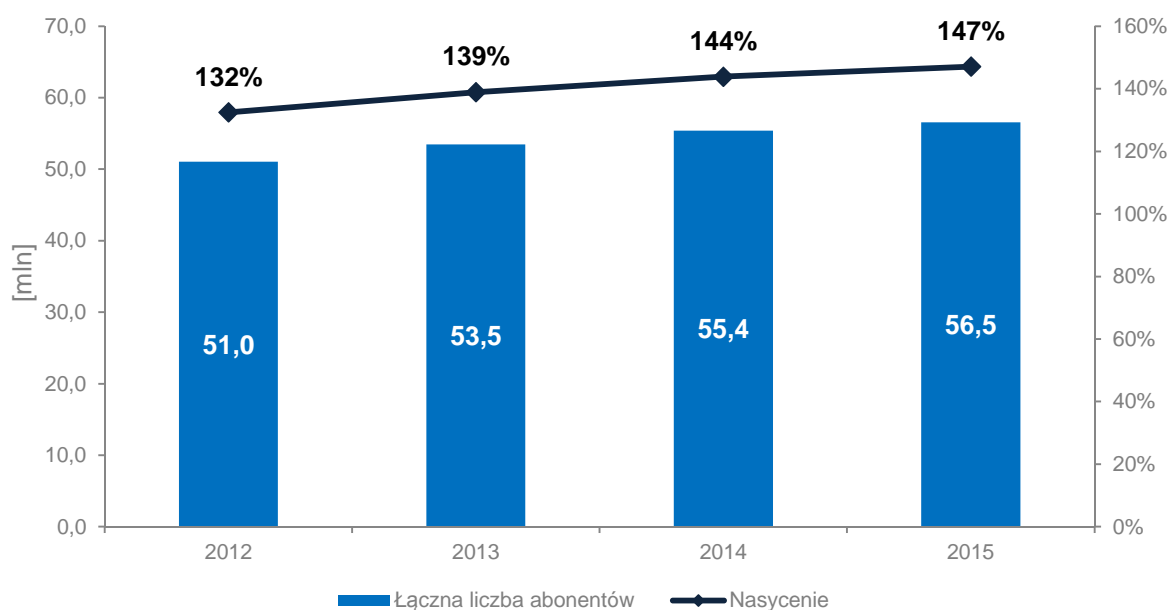
Analysys Mason jest firmą analityczną specjalizującą się w tematyce telekomunikacji i mediów. Cztery razy w roku zbiera ona dane na temat rynku telekomunikacyjnego w oparciu o własne założenia metodologiczne i definicje.

Zakres zbieranych danych na temat liczby kart SIM obejmuje wszystkie aktywne karty, włączając w to karty M2M i mobilny dostęp do Internetu. Wykluczeni są użytkownicy, których konta nie były używane od 3 miesięcy.

4.2. Liczba abonentów oraz nasycenie rynku usługami

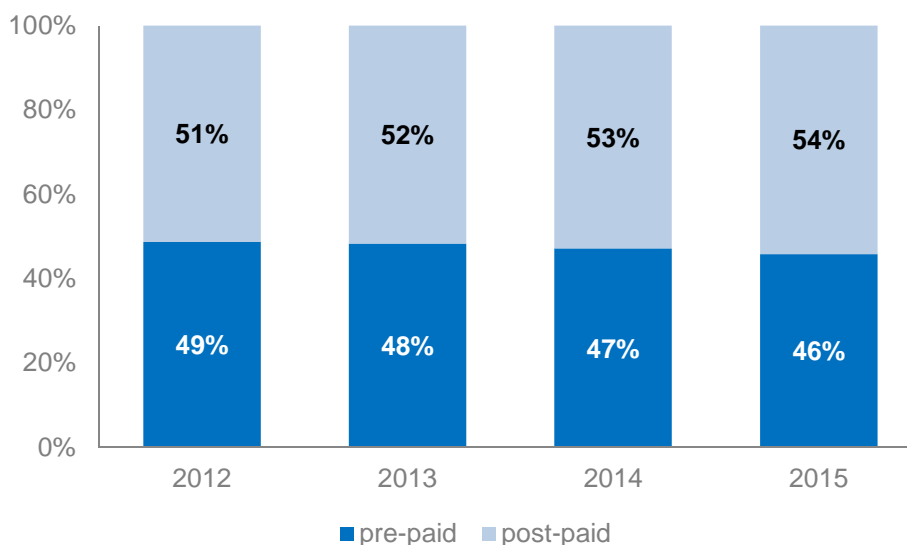
Według danych Analysys Mason w 2015 r. na rynku polskim funkcjonowało około 56,5 mln kart SIM (wliczając w to również karty M2M). Wynik ten przełożył się na nasycenie usługami telefonii ruchomej na poziomie 147%. Karty pre-paid stanowiły około 46% wszystkich kart SIM wykorzystywanych w 2015 r.

Wykres 5. Nominalna ilość kart SIM oraz nasycenie rynku na podstawie danych z bazy firmy Analysys Mason

Źródło: UKE na podstawie danych Analysys Mason

Wykres 6. Udział kart pre-paid i post-paid w ogólnej liczbie kart SIM

Źródło: UKE na podstawie danych Analysys Mason

5. Główny Urząd Statystyczny

5.1. Metoda analizy

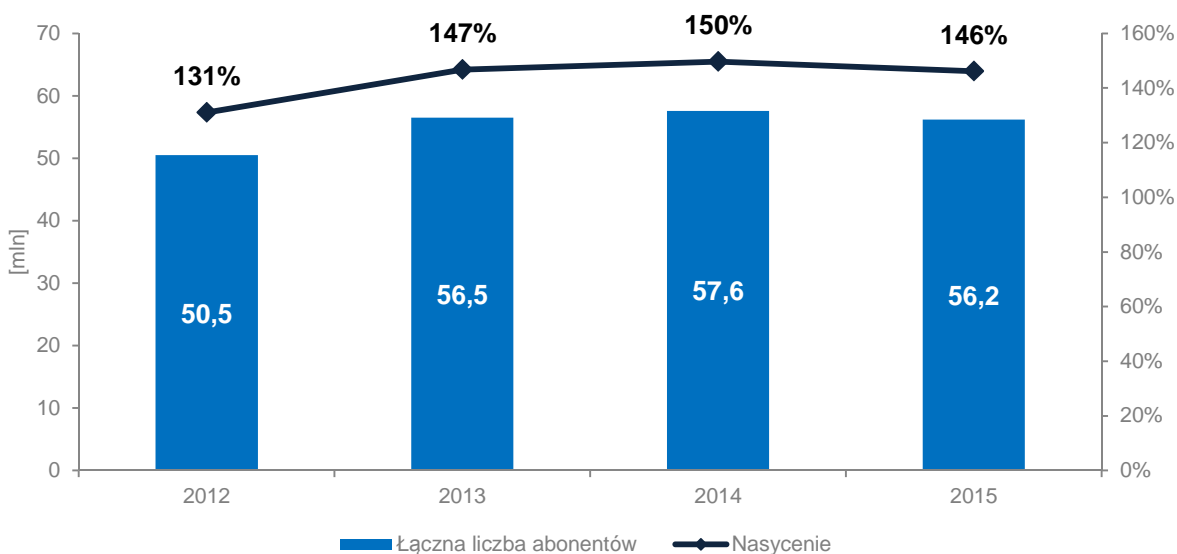
Główny Urząd Statystyczny (GUS) co kwartał zbiera informacje na temat abonentów telefonii ruchomej. Obowiązek przekazywania przez przedsiębiorców danych statystycznych do GUS wynika z art. 30 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej⁹. Dane dotyczące użytkowników telefonii ruchomej zbierane są w podziale na technologie dostępne. Przedsiębiorcy w ramach sprawozdawczości podają ogólną liczbę abonentów, a także osobno liczbę użytkowników usług przedpłaconych.

5.2. Liczba abonentów oraz nasycenie rynku usługami

Według danych GUS w 2015 r. w Polsce było w sumie około 56,2 mln kart SIM. Nasycenie usługami telefonii ruchomej kształtowało się na poziomie 146%. Był to wynik niższy o 4 pp. od osiągniętego rok wcześniej. W 2015 r. przeważali użytkownicy usług post-paid, których udział w ogólnej bazie klientów wyniósł 52%.

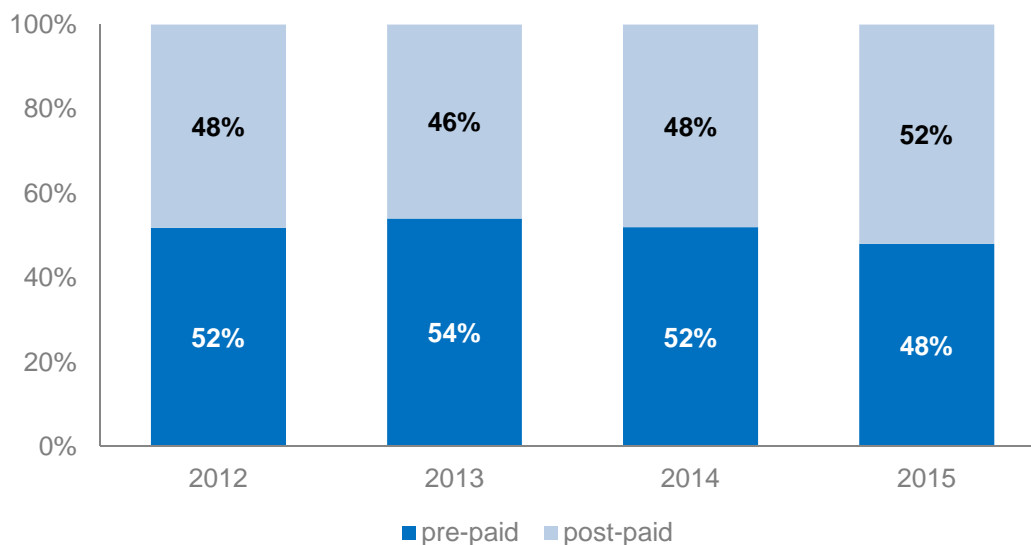
⁹ Dz.U. z 2012 poz.591, z późn. zm.

Wykres 7. Nominalna ilość kart SIM oraz nasycenie rynku na podstawie danych z GUS

Źródło: UKE na podstawie danych GUS

Wykres 8. Udział kart pre-paid i post-paid w ogólnej liczbie kart SIM

Źródło: UKE na podstawie danych GUS

6. Urząd Komunikacji Elektronicznej – czerwiec 2016 r.

6.1. Metoda analizy

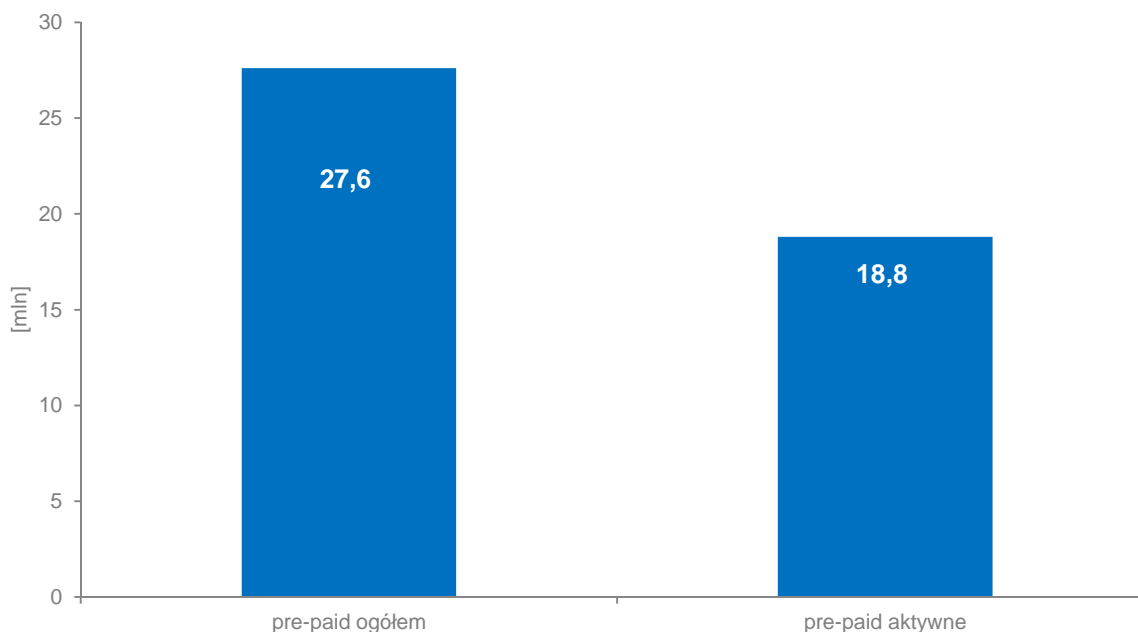
W analizie Prezesa UKE z czerwca 2016 r. uwzględniono zarówno operatorów posiadających własną bazę infrastrukturalną (MNO) jak i operatorów wirtualnych, korzystających z sieci telekomunikacyjnych innych podmiotów (MVNO). Zakres informacji zbieranych od przedsiębiorców obejmował m.in: liczbę aktywnych kart SIM

pre-paid, liczbę całkowitą kart SIM w podziale na użytkowników post-paid i pre-paid, okres ważności kart SIM i czas ich występowania w systemie. Na tej podstawie dokonane zostały obliczenia, wg stanu na ostatni kwartał 2015 r., określające nasycenie usługami telefonii ruchomej w Polsce.

6.2. Liczba abonentów oraz nasycenie rynku usługami

Na podstawie zebranych danych Prezes UKE obliczył liczbę aktywnych kart pre-paid, czyli takich, które były wykorzystywane przez 3 ostatnie miesiące 2015 r. Z przeprowadzonych analiz wynika, że ich liczba na koniec 2015 r. wyniosła 18,8 mln. Aktywne karty stanowiły zatem ponad 68% całkowitej liczby kart pre-paid (bez uwzględniania kart M2M) raportowanych do Prezesa UKE w ramach corocznej sprawozdawczości.

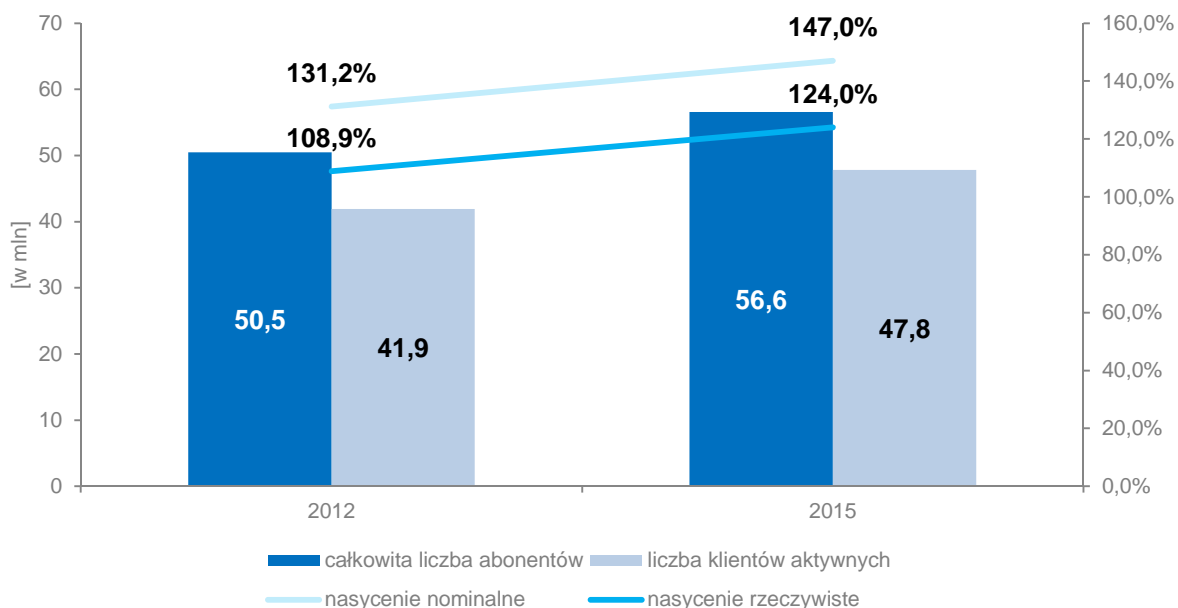
Wykres 9. Liczba użytkowników pre-paid (bez M2M)

Źródło: UKE

Obliczone zostało również nasycenie, które poza użytkownikami post-paid i kartami M2M, uwzględnia jedynie aktywnych użytkowników usług przedpłaconych. Było ono niższe od nasycenia nominalnego o 23 pp. i wyniosło 124%. W porównaniu do analogicznej analizy przeprowadzonej przez Prezesa UKE w czerwcu 2012 r., wolumen kart SIM liczony zgodnie z tą metodologią zwiększył się o 5,9 mln.

Wykres 10. Liczba abonentów (całkowita i abonenci aktywni) oraz nasycenie usługami telefonii ruchomej w 2012 r.* i 2015 r.

Źródło: UKE

*Dane na dzień 30 czerwca 2012 r.

7. Podsumowanie

Przeprowadzona analiza pokazuje, że istnieją pewne rozbieżności w danych zbieranych przez różne podmioty na temat liczby kart SIM funkcjonujących na polskim rynku. Różnice te w dużej mierze wynikają z przyjętych definicji i założeń metodologicznych. Wpływ na rozbieżności ma przede wszystkim kryterium aktywności użytkownika.

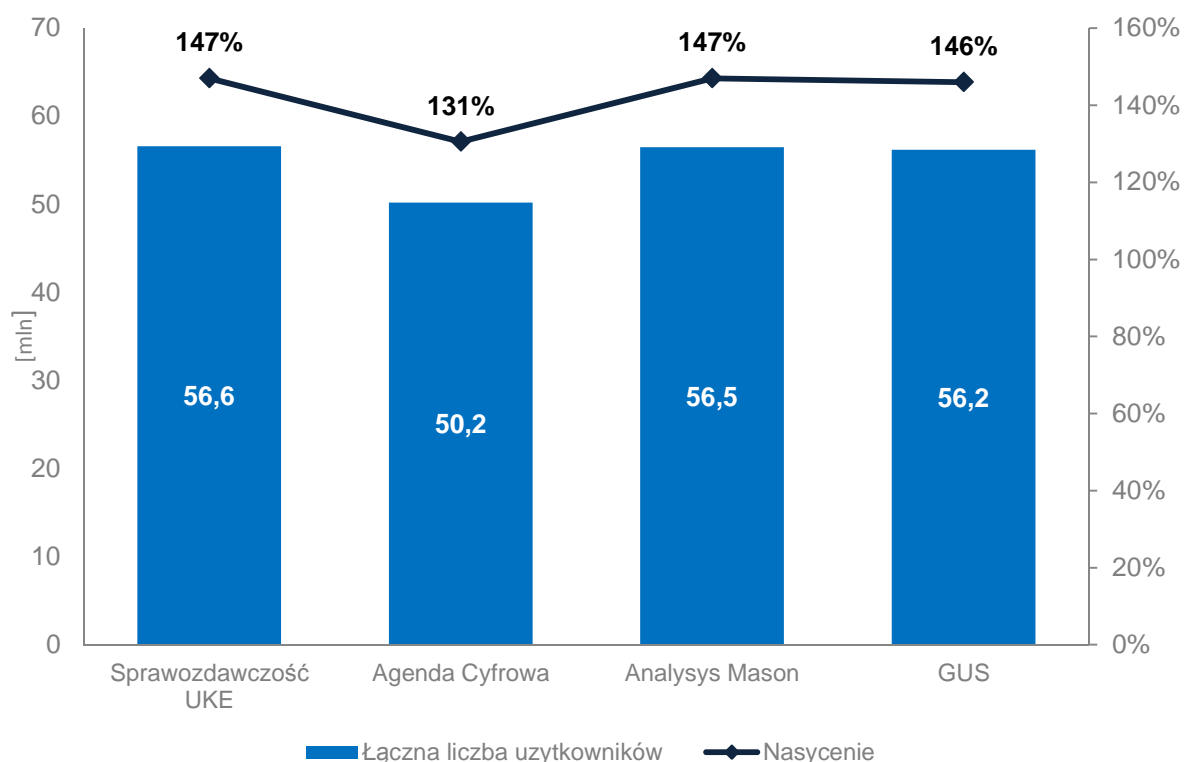
Tabela 1 Metodologia obliczania wskaźnika nasycenia usługami telefonii ruchomej

Podmiot	MNO	MVNO	Karty Machine to Machine	Warunek aktywności w ostatnich 3 miesiącach
UKE- sprawozdawczość	Tak	tak	tak	nie
Europejska Agenda Cyfrowa KE	Tak	tak	tak	tak
Analysys Mason Data Hub	Tak	tak	tak	tak
GUS	Tak	tak	bd	nie
UKE - analiza czerwiec 2016 r.	Tak	tak	nie	tak

Źródło: opracowanie własne UKE

W przypadku całkowitej liczby kart SIM różnice w nasyceniu usługami sięgają ok. 16 pp. Łączna liczba użytkowników waha się, w zależności od źródła danych od 50,2 mln do 56,6 mln. Ponadto zauważalne są pewne rozbieżności dotyczące obecnego trendu na rynku. Dane ze sprawozdawczości Prezesa UKE oraz GUS wskazują na zmianę dotychczasowych tendencji na rynku. Po stałym wzroście liczby użytkowników, w 2015 r. nastąpił nieznaczny ich spadek. Tendencja ta nie jest z kolei widoczna w przypadku danych Komisji Europejskiej oraz Analysys Mason.

Wykres 11. Liczba użytkowników oraz nasycenie usługami telefonii ruchomej, wg stanu na koniec 2015 r. w zależności od podmiotu zbierającego dane

Źródło: UKE na podstawie danych własnych, Agendy Cyfrowej, Analysys Mason, GUS

Przeprowadzona analiza wskazuje także, że znaczący wpływ na poziom nasycenia rynku usługami i liczbę kart SIM ma wykluczenie nieaktywnych kart SIM. Z obliczeń Prezesa UKE wynika, że w 2015 r. na rynku było ponad 8,8 mln tzw. „martwych dusz”, czyli użytkowników, którzy nie wykonali i nie odebrali żadnego połączenia, nie wysłali/skutecznie odebrali SMS/MMS, ani nie łączyli się z Internetem za pośrednictwem telefonu komórkowego w przeciągu 3 miesięcy. Podobną zależność zauważono w czerwcu 2012 r., kiedy to 8,6 mln kart SIM raportowanych przez operatorów stanowiły te, które nie są faktycznie używane od co najmniej trzech miesięcy. Tak więc na przestrzeni trzech lat rozbieżność pomiędzy wolumenem kart faktycznie używanych, a występujących w bazach operatorów utrzymała zbliżony poziom.

8. Spis wykresów

Wykres 1. Nominalna liczba kart SIM oraz nasycenie rynku na podstawie danych ze sprawozdawczości.....	3
Wykres 2. Udział kart pre-paid i post-paid w ogólnej liczbie kart SIM.....	4
Wykres 3. Nominalna ilość kart SIM oraz nasycenie rynku na podstawie danych z Europejskiej Agendy Cyfrowej	5
Wykres 4. Udział kart pre-paid i post-paid w ogólnej liczbie kart SIM.....	5
Wykres 5. Nominalna ilość kart SIM oraz nasycenie rynku na podstawie danych z bazy firmy Analysys Mason	6
Wykres 6. Udział kart pre-paid i post-paid w ogólnej liczbie kart SIM.....	7
Wykres 7. Nominalna ilość kart SIM oraz nasycenie rynku na podstawie danych z GUS.....	8
Wykres 8. Udział kart pre-paid i post-paid w ogólnej liczbie kart SIM.....	8
Wykres 9. Liczba użytkowników pre-paid (bez M2M)	9
Wykres 10. Liczba abonentów (całkowita i abonenci aktywni) oraz nasycenie usługami telefonii ruchomej w 2012 r.* i 2015 r.....	10
Wykres 11. Liczba użytkowników oraz nasycenie usługami telefonii ruchomej, wg stanu na koniec 2015 r. w zależności od podmiotu zbierającego dane	11

Tabela 1 Metodologia obliczania wskaźnika nasycenia usługami telefonii ruchomej	10
---	----